

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Patrick Modiano
Orizontul

Traducere din franceză de
Marieva Cătălina Ionescu

HUMANITAS
fiction

Redactor: Iuliana Glăvan
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Iuliana Constantinescu, Carmen Petrescu

Tipărit la Artprint

PATRICK MODIANO
L'HORIZON
© Éditions Gallimard, 2010
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2015,
pentru prezenta versiune românească

ISBN 978-973-689-918-8
Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României.

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372 743 382, 0723 684 194

Pentru Akako

De ceva vreme Bosmans își rememora câteva episoade din tinerețe, episoade dispartate, frânturi, figuri fără nume, întâlniri fugitive. Toate aparțineau unui trecut îndepărtat, dar, pentru că secvențele astea nu aveau legătură cu viața lui ulterioară, rămâneau suspendate, într-un prezent perpetuu. Avea să se gândească mereu la ele, fără să găsească vreodată răspunsuri. Avea să rămână pentru totdeauna niște cioburi enigmatice de amintiri. Începuse să facă o listă, încercând să găsească măcar câteva puncte de reper: o dată, un loc precis, un nume pe care nu știa să-l scrie. Își cumpărase un carnețel Moleskine cu copertă neagră și-l ținea în buzunarul interior al hainei, ca să-și poată lua notițe ori de câte ori îi fulgera prin minte una din acele fărâme de amintiri. I se părea că încearcă să dezlege o pasiență. Însă întorcându-se pe firul timpului simțea uneori un

regret: de ce urmasese un anume drum, și nu altul? De ce lăsase să-i scape printre degete figura aceea sau silueta aceea care purta pe cap o căciulă de blană stranie și plimba în lesă un cățeluș? Îl lua amețeaua gândindu-se ce-ar fi putut să iasă din asta, dar n-a ieșit.

Erau fragmente de amintiri din anii presărați în viața oricui cu răspântii, momente în care se deschid în fața ta atâtea cărări, încât ți-e greu să faci alegeri. Cuvintele notate în carnețel îi aminteau de articolul despre „materia întunecată“ pe care-l trimisese unei reviste de astronomie. Dincolo de evenimentele exacte și de figurile cunoscut, simțea tot ceea ce devenise materie întunecată: oameni cu care te-ai intersectat, întâlniri ratate, scrisori pierdute, prenume și numere de telefon uitate într-o agendă veche, toți cei pe care i-ai întâlnit fără măcar să fi avut habar. Ca și în astronomie, materia asta întunecată era mai vastă decât partea vizibilă din viața ta. Era infinită. Iar el încerca să prindă în paginile carnețelului câte licăriri din oceanul acela întunecat. Niște licăriri atât de palide, încât era nevoit să închidă ochii și să se concentreze ca să găsească un detaliu în stare să-l ajute să reconstituie întregul, doar că acel întreg nu exista, numai cioburi, praf de stele. Ar fi vrut să se cufunde în oceanul de materie întunecată și să reînnoade unul câte unul fi-

rele rupte, da, să se întoarcă în trecut ca să oprească din drum umbrele acelea și să afle mai multe despre ele. Imposibil. Atunci nu-i mai rămânea decât să le regăsească numele. Sau chiar prenumele. Erau ca niște magneti. Îți retrezeau senzații confuze pe care altfel nu reușeai să le scoți la lumină. Oare aparțineau visului, sau realității?

Mérovée. Un nume, sau un prenume? Nu trebuia să se concentreze prea mult asupra lui, altfel licărirea se stingea de tot. Era bine că reușise cel puțin să-l noteze în carnețel. Mérovée. Să te prefaci că te gândești la altceva, singurul mijloc prin care amintirea poate să se limpezească de la sine, pur și simplu, fără nici un efort. Mérovée.

Se plimba pe avenue de l'Opéra, pe la șapte seara. Atunci se întâmplase? Și acolo, aproape de Grands Boulevards și de clădirea Bursei? Își amintea în sfârșit figura lui Mérovée. Un tânăr cu părul blond și cârlionțat, îmbrăcat cu o vestă. Ba chiar îl vedea purtând un veston – precum băieții care te întâmpină la intrarea în restaurante sau la sala de recepții a marilor hoteluri, cu aerul lor de copii îmbătrâniți prea devreme. Și el, Mérovée, avea o figură ofilită, deși era tânăr. Se pare că uiți și vocile. Și totuși el auzea încă timbrul vocii lui Mérovée – un timbru metalic, obrăznicile lui rostite intenționat pe un ton afectat, de băiețandru sau de dandy. Și-apoi, brusc, un

râs de bătrânel. Scena se petrecea aproape de clădirea Bursei, pe la șapte seara, la sfârșitul programului de lucru. Angajații se revărsau în grupuri compacte, atât de numeroși, încât te împingeau pe trotuar, înghițindu-te în valul lor. Acest Mérovée ieșea din clădire împreună cu alte câteva persoane. Un băiat solid cu pielea albă se ținea după Mérovée și-i sorbea cuvintele cu un aer stingher și în același timp admirativ. Un altul, blond, cu fața osoasă, purta ochelari fumurii și o șevalieră pe deget și mai mult tăcea. Cel mai mare dintre ei trebuie să fi avut vreo treizeci și cinci de ani. Bosmans își amintea figura lui și mai clar decât pe cea a lui Mérovée, o figură buhăită, căreia nasul scurt și părul brunet pieptănat pe spate îi dădeau o alură de bulldog. Nu zâmbea deloc și încerca să pară foarte autoritar. Bosmans crezuse că e șeful lor de birou. Le vorbea sever, ca și când ar fi fost însărcinat să se ocupe de educația lor, iar ceilalți îl ascultau ca niște elevi conștiincioși. Rar, Mérovée își permitea câte o remarcă obraznică. Bosmans nu-și amintea și de ceilalți membri ai grupului. Niște umbre. Simțise aceeași tulburare pe care i-o provoca numele acela, Mérovée, și când îi reveniseră în minte două cuvinte: „Gașca Veselă“.

Într-o seară, pe când Bosmans o aștepta, ca de obicei, pe Margaret Le Coz în fața clădirii, Mérovée,

șeful de birou și blondul cu ochelari fumurii ieșiseră primii și se apropiaseră de el. Șeful de birou îl întrebase pe nepusă masă:

„Vreți să faceți parte din Gașca Veselă?”

Și Mérovée izbucnise în râs, râsul lui de bătrânel. Bosmans nu știa ce să răspundă. Gașca Veselă? Celălalt, cu figura la fel de severă, cu o privire tăioasă, îi spusese: „Noi suntem Gașca Veselă”. Lui Bosmans replica i se păruse mai degrabă amuzantă, din cauza tonului lugubru cu care o rostise. Dar în seara aceea, uitându-se mai bine la toți trei, și i-a imaginat mergând pe bulevarde, sprijinindu-se fiecare în câte un baston gros și lovind cu el din când în când, la-ntâmplare, trecătorii. Și, de fiecare dată, râsul metalic al lui Mérovée. Le răspunsese:

„Cât despre Gașca Veselă... lăsați-mă să mă mai gândesc”.

Ceilalți păreau dezamăgiți. În fond, abia dacă-i cunoștea. Nu stătuse de vorbă cu ei, singur, decât de vreo cinci, șase ori. Lucrau în același birou cu Margaret Le Coz și ea le făcuse cunoștință. Brunetul cu cap de bulldog era superiorul ei, așa că trebuia să se poarte frumos cu el. Într-o sâmbătă după-amiază, îi întâlnise pe boulevard des Capucines: pe Mérovée, șeful de birou și blondul cu ochelari fumurii. Ieșeau de la o sală de sport.

Mérovée insistase să meargă cu ei „la un pahar și-un macaron“. Se trezise apoi pe cealaltă parte a bulevardului, la o masă în ceainăria La Marquise de Sévigné. Mérovée părea să jubileze pentru că reușise să-i ademenească acolo. O striga pe una dintre chelnerițe, ca un obișnuit al locului, și comanda cu voce hotărâtă „ceai și macarons“. Ceilalți doi îl priveau cu o oarecare indulgență, ceea ce-l mirase pe Bosmans, mai ales din partea șefului de birou, atât de autoritar de obicei.

„Carevasăzică, ce ziceți de Gașca noastră Veselă?... Ați luat o hotărâre?“

Mérovée îi adresase întrebarea lui Bosmans pe un ton sec, iar cel din urmă căuta un pretext ca să plece de la masă. Să le spună, de exemplu, că trebuia să dea un telefon. Și să scape elegant de ei. Dar se gândea că Margaret Le Coz era colegă de birou cu ei. Era posibil să-i întâlnească din nou, în fiecare seară, venind s-o aștepte pe ea.

„V-ar plăcea să faceți parte din Gașca noastră Veselă?“

Mérovée insistă, din ce în ce mai agresiv, ca și când ar fi vrut să-l provoace pe Bosmans. Ceilalți doi arătau de parcă s-ar fi pregătit să asiste la un meci de box, brunetul cu cap de bulldog schițând un zâmbet, blondul, impasibil în spatele ochelarilor lui fumurii.